

Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Wassenaar
Johan de Wittstraat 45
2240 AL Wassenaar

Wassenaar, 25-09-2024

Betreft: Conceptbeleidsnota Ouderenbeleid 2024

Geachte dames en heren,

De Gemeente Wassenaar heeft aan de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) advies gevraagd over de Conceptbeleidsnota Ouderenbeleid 2024. De ASD is verheugd om al vroeg bij het opstellen van beleidsplannen van de gemeente betrokken te worden.

De ASD is positief over het initiatief van de Gemeente Wassenaar voor de open uitnodiging aan ouderen, mantelzorgers en de maatschappelijk betrokken organisaties om hun ervaringen, problemen, behoeften en wensen ten behoeve van het toekomstig ouderenbeleid kenbaar te maken tijdens de drie bijeenkomsten die de gemeente hiervoor heeft georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten werd geïnventariseerd wat er al voor ouderen aanwezig is in de gemeente en wat er voor de toekomst wenselijk is.

Over het algemeen zijn belanghebbenden zich ervan bewust dat er door de vergrijzing in de nabije toekomst veranderingen in de zorg voor ouderen nodig zijn. Daar staat tegenover dat er nog geen duidelijk beeld is ontstaan over wat dat zal gaan inhouden voor het ouderenbeleid. Een groot deel van de opgehaalde ervaringen en ideeën over de zorg voor ouderen zijn geënt op de huidige vormen van voorlichting en zorg.

Gezien de dubbele vergrijzing in Wassenaar en de krapte op de arbeidsmarkt voor zorgpersoneel is het ontwikkelen van en uitvoering geven aan het nieuwe ouderenbeleid van groot belang. De ASD is dan ook blij dat de gemeente heeft besloten tot een specifiek ouderenbeleid dat daarnaast geheel geïntegreerd is in het over-all sociale beleid van onze gemeente.

Ons advies bevat de volgende punten:

- A. Informatie delen voor hulpzoekenden en mantelzorgers en digitalisering
- B. Innovatie
- C. Voorzieningen op het niveau van wijken
- D. Huisvesting
- E. Wat willen ouderen zelf?
- F. Verwarde personen
- G. Financiën

A. Informatie delen voor hulpzoekenden en mantelzorgers en digitalisering

Wassenaar heeft veel vrijwilligersgroepen en -organisaties. Veel van deze initiatieven hebben een eigen website en/of informatiefolder. Het is niet eenvoudig om kennis te nemen van de diversiteit van het aanbod. De ASD denkt dat je op de hoogte moet zijn van deze mogelijkheden om ze te kunnen vinden. Een overzicht ontbreekt. Daarnaast is een groot aantal voorzieningen voor ouderen die voorliggend zijn aan de individuele WMO maatwerkvoorzieningen zoals collectief vervoer, buurtcentra en ontmoetingscentra met activiteiten voor ouderen. Deze voorzieningen die in Wassenaar aanwezig zijn en over een website beschikken, zouden makkelijker toegankelijk zijn op een internetplatform met doorkliklinks. Een goed voorbeeld van zo'n platform wordt door de gemeente Austerlitz gehost. Zie Austerlitzzorgt.nl

Voor mantelzorgers die niet in Wassenaar wonen is een dergelijk platform ook geschikt om te zien wat er voor hun hulpbehoevende oudere familielid of kennis beschikbaar is.

B. Innovatie

Door de overheveling van zorgtaken door de Rijksoverheid naar de gemeenten en de mogelijke veranderingen in de nabije toekomst kan eigenlijk gesteld worden dat de ouderenzorg in transitie is. De vergrijzing in Nederland heeft een aanzet gegeven voor wetenschappelijke onderzoeken over dit onderwerp. De ASD adviseert met het oog op de toekomst, om naast de kennis die is opgehaald op de bijeenkomsten en verkregen uit de steekproef van Muzus, ook de blik te richten naar nieuwe inzichten over dit onderwerp (zie o.a. ook: [ReableNederland](http://ReableNederland.nl)) en om nieuwe bruikbare inzichten uit onderzoek te integreren met de kennis die op de bijeenkomsten en van de steekproef zijn verzameld.

C. Voorzieningen op het niveau van wijken

Door het tekort aan zorgpersoneel zullen ouderen vaker voor kleine diensten afhankelijk worden van burens of bevriende buurtbewoners in de wijk. Verbinding en contact in een wijk zijn belangrijk, ook om eenzaamheid te voorkomen. Sociale cohesie in de wijk kan zo'n informeel netwerk in een wijk bevorderen. Hiervoor heeft een wijk open plekken of een ontmoetingsruimte nodig om bijvoorbeeld een burendag of straatfeest te faciliteren, waar jong en oud elkaar kunnen ontmoeten. De ASD

adviseert om hier blijvend aandacht voor te houden en om de beschikbaarheid van ontmoetingsruimten gelijke tred te laten lopen met de groei van ouderen.

Een punt van aandacht m.b.t. het ouderenbeleid is of er genoeg kennis en voorzieningen aanwezig zijn voor ouderen in de diverse wijken van ons uitgestrekte dorp. Het ASD adviseert om te onderzoeken of er ook specifieke wijk-gebonden verschillen zijn en om te onderzoeken of het woonzorgvisieplan en het ouderenbeleid te combineren zijn, waardoor deze behoeften (per wijk) meegenomen kunnen worden in de plannen.

Wijkzorg maakt de lijnen korter en de behoeften komen beter in beeld. De ASD adviseert om te onderzoeken of een wijkcentrum ook de zorgverlening voor de wijk zou kunnen huisvesten? Is er in wijken waar geen wijkcentrum is behoefte aan een ontmoetingsplek? De ASD adviseert de Gemeente Wassenaar om hier verder verkennend onderzoek naar te doen.

D. Huisvesting

Vanuit de het idee van inclusie is het wenselijk om naast woningen die geen speciale aanpassingen behoeven de huisvesting voor ouderen te integreren met de woningbehoefte van jongere mensen met een beperking. De ASD adviseert de Gemeente Wassenaar om waar mogelijk is, er naar te streven dat woningzoekenden naar een aangepaste woning -ouderen en jongeren- niet te ver uit elkaar wonen.

Het woonzorgvisieplan loopt niet parallel in de tijd met het beleidsplan voor ouderen. De ASD adviseert om beide plannen wel parallel te laten lopen zodat integratie van woonzorgvisie en het ouderenbeleid mogelijk is.

E. Wat willen ouderen zelf?

Het lijkt de ASD logisch en wenselijk dat de uitkomsten van de steekproef die de Gemeente Wassenaar onder ouderen heeft laten uitvoeren, toegevoegd kan worden aan de informatie die in de eerste twee bijeenkomsten is opgehaald. Hierdoor ontstaat een totaalbeeld van de situatie van ouderen in Wassenaar. De uitkomsten (bijvoorbeeld informatie over eenzaamheid en de omstandigheden in de wijk waar zij wonen) kunnen dan op wijkniveau worden benoemd en aangepakt. Zie hiervoor ook de opmerkingen bij punt C (Voorzieningen op het niveau van wijken).

F. Verwarde personen

Met de vergrijzing in Wassenaar komt ook het aantal verwarde personen dat op straat wordt aangetroffen, vaker voor. Een groot deel van de verwarde personen heeft een hoge leeftijd.

Verwarde personen worden nu door de wijkagenten geholpen. De wijkagenten moeten daarbij improviseren bij het zoeken voor opvang. De ASD adviseert de Gemeente Wassenaar om dit (urgente)

probleem actief mee te nemen in het ouderenbeleid. Een directe lijn met de GGD (c.q. de praktische ondersteuning) zou hiervoor bijvoorbeeld uitkomst kunnen bieden.

G. Financiën

De ASD is positief over de Conceptbeleidsnota Ouderenbeleid 2024 die de Gemeente Wassenaar heeft opgesteld. Aan veel onderwerpen die voor de ouderen in Wassenaar van belang zijn, is door de gemeente veel aandacht besteed. De nota is veelomvattend en de ASD ziet daarom ook risico's die zich voor kunnen doen bij de financiering en uitvoering. Er zijn zorgen over vertraging van de uitvoering en de personeelsdruk bij de Gemeente Wassenaar, door de te verwachten toekomstige bezuinigingen.

Tenslotte,

Door de dubbele vergrijzing in Wassenaar is urgentie geboden bij de uitvoering van de beleidsplannen voor ouderen. De ASD adviseert de Gemeente Wassenaar om voor de beleidsnota ouderen een gefaseerd plan van aanpak op te stellen waarin keuzes worden gemaakt welke doelen er in fasen uitgevoerd kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

Marika Bontenbal, voorzitter

Marian Riedeman-Wisse, secretaris